

HØJESTERETS DOM

afsagt onsdag den 3. december 2014

Sag 178/2014
(1. afdeling)

Rigsadvokaten

mod

T

(advokat Jørgen Thomsen, beskikket)

I tidligere instanser er afsagt dom af Retten i Nykøbing Falster den 5. september 2013 og af Østre Landsrets 10. afdeling den 3. marts 2014.

I pådømmelsen har deltaget fem dommere: Poul Søgaard, Jytte Scharling, Marianne Højgaard Pedersen, Jon Stokholm og Lars Apostoli.

Påstande

Dommen er anket af T med påstand om stadfæstelse af byrettens dom med den ændring, at bøden nedsættes til 1.500 kr.

Rigsadvokaten har påstået stadfæstelse af landsrettens dom.

Anbringender

T har erkendt, at han ved byrettens dom med rette er idømt en bøde for overtrædelse af færdselslovens § 4, stk. 1, idet han har overtrådt pligten til at efterkomme anvisningen ifølge færdselstavlen B 13 (stop), jf. § 10 i den dagældende vejafmærkningsbekendtgørelse. Han erkender således at have undladt at standse helt op, inden han kørte ud i krydset med ca. 10 km/t, og færdselstavlen betyder, at han har pligt til at standse helt før fremkørsel – også selv om der ikke er nogen færdsel fra nogen af siderne i krydset. Bøden bør dog ikke overstige 1.500 kr.

Færdselstavlen tilkendegiver tillige, at han havde ubetinget vigepligt, jf. færdselslovens § 26, stk. 2, men denne pligt har han ikke overtrådt, idet han i overensstemmelse med bestemmelsen i § 26, stk. 5, i god tid satte farten ned og sikrede sig, at der ikke var nogen færdsel fra nogen af siderne inden fremkørsel i krydset. Hans fremkørsel med ca. 10 km/t i krydset er således sket uden fare eller ulempe for andre trafikanter. I en situation, hvor der ikke er færdsel fra nogen af siderne, sker der således ikke overtrædelse af den ubetingede vigepligt ved forsigtig fremkørsel, eftersom en sådan overtrædelse forudsætter, at der er en færdsel at vige for.

Overtrædelse af færdselslovens § 4, stk. 1, ved manglende overholdelse af pligten til at følge færdselstavlens anvisning om at standse helt op før fremkørsel i kryds er ikke omfattet af færdselslovens § 125, stk. 2, og denne overtrædelse kan derfor ikke i sig selv begrunde et "klip i kørekortet". Et "klip" måtte forudsætte, at han ud over pligten til at standse helt op før fremkørsel i krydset, jf. færdselslovens § 4, stk. 1, tillige har overtrådt sin ubetingede vigepligt, jf. færdselslovens § 26, stk. 2.

Det er herefter med urette, at han er dømt for tilsidesættelse af den ubetingede vigepligt med den følge, at han er frataget førerretten betinget.

Rigsadvokaten har navnlig gjort gældende, at T har overtrådt sin ubetingede vigepligt efter færdselslovens § 26, stk. 2, ved at undlade at følge færdselstavlens anvisning om at stoppe helt før fremkørsel i krydset. Det gælder, selv om der ikke var tværgående færdsel fra nogen af siderne, og han derfor heller ikke konkret forvoldte fare eller ulempe for andre trafikanter.

Hvor den ubetingede vigepligt følger af færdselstavlen B 13 (stop), er det således en integreret del af vigepligten, at der skal standses helt op før fremkørsel i krydset. I modsætning til færdselstavlen B 11 (trekant på spidsen) opsættes stop færdselstavlen B 13 kun i de tilfælde, hvor der er særlig fare, hvis der ikke standses helt op før fremkørsel, jf. § 47 i den dagældende bekendtgørelse om anvendelse af vejafmærkning.

Da klippekortsystemet blev indført ved lov nr. 267 af 21. april 2004, må det også anses for forudsat, at overtrædelse af den ubetingede vigepligt ved fremkørsel i kryds uden forinden at have standset helt op i overensstemmelse med anvisningen ifølge færdselstavlen B 13 skulle

kunne udløse et "klip" – også i en situation, hvor overtrædelsen ikke har givet anledning til konkret fare eller ulempe. En abstrakt fare er tilstrækkelig, når "fuldt-stop tavlen" ikke er respekteret.

T er således med rette betinget frataget retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, da han allerede havde fået to "klip" inden for de sidste 3 år forud for den omtvistede overtrædelse af den ubetingede vigepligt, jf. færdselslovens § 26, stk. 2, jf. § 125, stk. 2, nr. 4.

Rigsadvokaten er enig i, at bøden bør nedsættes til 1.500 kr., hvis T frifindes for overtrædelse af færdselslovens § 26, stk. 2.

Tidligere straffe

T er tidligere straffet ved Retten i Nykøbing Falsters dom af 21. december 2011 med en bøde på 1.000 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 4, stk. 1, ved den 7. september 2011 at have ført en varebil frem mod rødt lys og ved Retten i Nykøbing Falsters dom af 6. december 2012 med en bøde på 3.000 kr. for overtrædelse af færdselslovens § 42 ved den 21. juni 2012 at have kørt med en hastighed af 79 km/t, selv om den højeste tilladte hastighed på stedet er 50 km/t. Begge forseelser medførte et "klip" i kørekortet.

Retsgrundlaget

I færdselslovens § 4, stk. 1, § 26, stk. 2 og 5, § 95, stk. 1, og § 125, stk. 1 og 2, nr. 2 og 4, hedder det bl.a.:

"§ 4. Trafikanter skal efterkomme de anvisninger for færdslen, som gives ved færdsels-tavler ...

§ 26.

...

Stk. 2. Ved kørsel ind på eller over en vej har den kørende vigepligt for den kørende færdsel fra begge sider (ubetinget vigepligt), såfremt dette er tilkendegivet ved afmærkning i medfør af § 95.

...

Stk. 5. Kørende, som har vigepligt, skal på tydelig måde ved i god tid at nedsætte hastigheden eller standse, tilkendegive, at de vil opfylde vigepligten. Kørslen må kun fortsættes, når det under hensyn til andre køretøjers placering på vejen, afstanden til dem og deres hastighed kan ske uden fare eller ulempe.

...

§ 95. Transportministeren fastsætter bestemmelser om udformningen og betydningen af:

1) Færdselstavler

...

§ 125. Føreren af et motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, bortset fra lille knallert, skal betinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis ...

Stk. 2. Føreren skal endvidere betinget frakendes retten til at føre et sådant køretøj, hvis føreren inden for en periode af 3 år har gjort sig skyldig i tre forhold, der ikke i sig selv medfører frakendelse af førerretten efter stk. 1, men som er omfattet af

1) ...

2) § 4, stk. 1 og 2, hvis overtrædelsen udgør fremkørsel for rødt lyssignal, kørsel mod kørselsretningen, overskridelse af spærrelinjer eller overskridelse af ubrudt kantlinje i forbindelse med ulovlig kørsel i nødsfor,

3) ...

4) § 26, stk. 2-4 og 6, eller vigepligt fastsat ved færdselstavler eller anden afmærkning ..."

I den dagældende vejafmærkningsbekendtgørelses § 2 og § 10 (bekendtgørelse nr. 784 af 6. juli 2006), som svarer til § 4 og § 14 i den nugældende vejafmærkningsbekendtgørelse (bekendtgørelse nr. 802 af 4. juli 2012), hedder det bl.a.:

§ 2. Der anvendes følgende hovedtavler:

- A. Advarselstavler
- B. Vigepligtstavler
- C. Forbudstavler
- D. Påbudstavler
- E. Oplysningstavler.

Stk. 2. Advarselstavler angiver fare. De opsættes i almindelighed kun, hvor faren vanskeligt kan forudses af trafikanterne eller er væsentlig større, end trafikanterne må forvente.

Stk. 3. Vigepligtstavler angiver vigepligtsforhold.

Stk. 4. Forbudstavler angiver særlige forbud.

Stk. 5. Påbudstavler angiver særlige påbud.

Stk. 6. Oplysningstavler angiver andre forhold af færdselsmæssig betydning.

...

§ 10. Der anvendes følgende vigepligtstavler:

B 11 Ubetinget vigepligt

Tavlen angiver, at trafikanterne ved kørsel ind på eller over en vej har vigepligt for den kørende færdsel fra begge sider (ubetinget vigepligt). Tavlen anvendes normalt i forbindelse med *S 11 Vigelinje*.

I kombination med undertavlerne *U 1* og *UB 11,1* anvendes tavlen til forvarsling af henholdsvis *B 11* og *B 13*.

Under *B 11* kan opsættes *D 12 Påbudt kørselsretning i rundkørsel*.

B 13 Stop

Tavlen angiver, at kørende har ubetinget vigepligt og skal stoppe før fremkørsel i et kryds eller før fremkørsel over jernbanespor. I kryds kan cyklister og førere af små knallerter, der lovligt benytter cykelstien, dog uden at stoppe svinge til højre ad cykelsti langs den krydsende vejs højre side, hvis dette kan ske uden ulempe for andre trafikanter. Ved jernbanespor opsættes tavlen under *A 74 Krydsmærke*. Tavlen anvendes normalt i forbindelse med *S 13 Stoplinje*, jf. § 48.”

I den dagældende bekendtgørelse nr. 783 af 6. juli 2006 om anvendelse af vejafmærkning § 47, som svarer til § 65 i den gældende bekendtgørelse nr. 801 af 4. juli 2012 om anvendelse af vejafmærkning, hedder det:

”§ 47. Stoptavler kan opsættes i kryds uden for tættere bebygget område, når der er konstateret et betydeligt uheldsproblem mellem trafikanter, der kommer fra hver sin vej.

Samtidig skal et eller flere af nedenstående kriterier være opfyldt:

- 1) Oversigtsforholdene ad den mere betydende vej er dårlige i forhold til den tilladte hastighed, jf. § 16, i mindst et af krydssets ben og mindst 10 % af trafikanterne på den mere betydende vej kører mere end den tilladte hastighed,
- 2) Vigepligten er pålagt trafikanter, der ikke har haft vigepligt i de foregående kryds,
- 3) Den mindre betydende vej fremtræder geometrisk som en gennemgående vej i krydset.”

Begrebet ”vigepligt” blev første gang anvendt i færdselsloven fra 1932, jf. § 11 i lov nr. 129 af 14. april 1932. Om baggrunden for anvendelsen af dette begreb fremgår bl.a. følgende af lovens forarbejder, jf. Færdselsudvalgets betænkning i Rigsdagstidende 1931-32, tillæg A, sp. 3615-3618:

”I § 11, 1. punktum indeholdes hovedreglen, der svarer til F. L. § 6, 3. stk. Man har dog undgået at anvende udtrykket ”forkørselsret” og har i stedet betonet den anden side af bestemmelsen, *vigepligten*. Tilsvarende udtryk anvendes i de norske trafikregler ... og i den svenske færdselslov betones ligeledes pligten til at lade det andet køretøj køre først. Det er i og for sig ønskeligt gennem en kort betegnelse som ”højreforkørselsretten” at hamre reglen ind i folks bevidsthed, men betegnelsen har i dette tilfælde den uheldige egenskab, at den ensidigt betoner *retten* til at køre frem, medens det, der bør betones, er *pligten* til at holde tilbage, til at vige af. I det hele må det erindres, at det ikke er reglens første formål at give den ene part en ret og at pålægge den anden en pligt. Den er en

manøvreregel, hvis formål er at hindre sammenstød, når to køretøjers baner skærer hinanden.”

Ved lov nr. 153 af 24. maj 1955 blev reglen om vigepligt indsat i § 37. § 37, stk. 1 og 2, var sålydende:

§ 37. Vigepligt.

Stk. 1. Ved kørsel ind på eller over en vej, der er udlagt som hovedvej (hovedgade), jfr. § 57, stk. 2, har den fra anden vej kommende ubetinget vigepligt for færdselen fra begge sider. Under fremkørslen mod hovedvejen skal den på sidevejen kørende på utvetydig måde vise den eller de på hovedvejen kørende, at han vil lade dem passere først. Han skal derfor i god tid nedsætte hastigheden og om fornødent standse helt før kørslen ind på eller over hovedvejen. Der skal altid standses helt, hvor udsigten over hovedvejen ikke er fri.

Stk. 2. Hvor særlig færdselstavle for STOP er anbragt, har den kørende, efter at have standset køretøjet, ved fremkørsel ubetinget vigepligt for færdselen fra begge sider på den krydsende vej, uanset om denne i øvrigt er udlagt som hovedvej.”

Det fremgår af bemærkningerne til forslaget til loven fra 1955, at det er udarbejdet på grundlag af betænkning nr. 91/1954 angående revision af færdselsloven og loven om motorkøretøjer, jf. Folketingstidende 1954-55, tillæg A, sp. 261. Ordlyden af vigepligtsreglerne, der blev indsat i lovens § 37, svarer til ordlyden af § 36 i lovudkastet i betænkningen. Om § 36, stk. 2, i udkastet er bl.a. anført følgende på side 68 i betænkningen:

”I stk. 2 åbnes der mulighed for at anvende den særlige færdselstavle for Stop i enkelt kryds uden for hovedveje ... Stoptavlen betyder ikke blot, at der ubetinget skal standses før kørsel ind i det pågældende kryds, men tillige, at der ved den påfølgende fremkørsel haves ubetinget vigepligt for færdselen fra begge sider.”

Ved lov nr. 287 af 10. juni 1976 blev de gældende bestemmelser i § 4, stk. 1, og § 26, stk. 2 og 5, om henholdsvis pligten til at efterkomme anvisninger, som gives ved færdselstavler, og om den ubetingede vigepligt ifølge afmærkning indsat i færdselsloven. I bemærkningerne til lovforslaget hedder det bl.a. (Folketingstidende 1975-76, tillæg A, sp. 353-354 og sp. 378):

”Almindelige bemærkninger.

Dette lovforslag er en genfremsættelse af det forslag til ny færdselslov, som blev fremsat den 3. marts 1975, men som ikke nåede at blive færdigbehandlet i sin helhed. ... Formålet med lovforslaget er at gennemføre dels et forslag til fællesnordiske færdselsregler afgivet af Nordisk Vejtrafik Komité (NVK), dels en række andre bestemmelser til fremme af færdselssikkerheden. Forslagets vedtagelse muliggør dansk ratifikation af

færdselskonventionen af 1968 og den hertil knyttede supplerende europæiske overenskomst af 1971.

...

Til § 26.

Ved lov nr. 270 af 26. juni 1975 er den del af vigepligtsbestemmelserne, der vedrører den ubetingede vigepligt gennemført. Herom henvises i øvrigt til bemærkningerne til § 26 i det tidligere fremsatte lovforslag, hvor der også er redegjort for det ønskelige i at lade den såkaldte skærpede almindelige vigepligt, som følger af færdselslovens § 37, stk. 4, 3. pkt. bortfalde."

I bemærkningerne til det omtalte lovforslag af 3. marts 1975 hedder det bl.a. (Folketings-tidende 1974-75, 2. saml., tillæg A, sp. 1943-1945):

"Til § 26.

Efter de foreslåede bestemmelser bliver der kun tale om to former for vigepligt: Ubetinget vigepligt (stk. 2 og 3) og almindelig højre-vigepligt (stk. 4).

...

Ved gennemførelsen af det internationale system bør der tilstræbes en ordning, der mindst muligt griber ind i de kørevaner, der har dannet sig hos trafikanterne. Der bør derfor i de kryds, hvor den skærpede almindelige vigepligt i dag gælder – i praksis de kryds, hvor der er indmundingslinier – indføres ubetinget vigepligt for de trafikanter, der i dag har skærpet almindelig vigepligt.

Efter de internationale bestemmelser i "Wien II" tilkendes ubetinget vigepligt over for de kørende ved færdselstavler, som enten kan være den særlige færdselstavle for STOP eller den særlige trekantstavle, der anbringes på spidsen, og som efter de gældende danske bestemmelser betyder "Hovedvej forude", men som internationalt betyder "ubetinget vigepligt".

...

I stk. 2 foreslås en bestemmelse, hvorefter der er ubetinget vigepligt, såfremt dette er tilkendegivet ved afmærkning, jfr. bemærkningerne foran. ...

I stk. 5 foreslås en bestemmelse om, hvorledes den kørende, der har vigepligt, ved sin kørsel skal opfylde sin vigepligt. ..."

Ved lov nr. 267 af 21. april 2004 blev færdselsloven ændret. Bl.a. blev klippekortsystemet, der følger af lovens § 125, stk. 2, indført. Forslaget var baseret på en rapport afgivet i september 2003 af en arbejdsgruppe vedrørende indførelse af en klippekortsordning i tilknytning til kørekortet. I bemærkningerne til lovforslaget (L 98) hedder det bl.a. (Folketingstidende 2003-04, tillæg A, s. 3181-3182, 3188-3189, 3195 og 3197-3198):

"De forseelser, der er omfattet af klippekortsystemet, er kendetegnet ved at være trafikfarlige situationer, der ikke i sig selv medfører frakendelse af førerretten i medfør af

færdselslovens § 126, stk. 1, men som dog er alvorlige nok til at have væsentlig betydning for færdselssikkerheden. ...

2.1.1. Gældende ret

...

Den ubetingede vigepligt efter § 26, stk. 2, kan markeres med "fuldt stop" ved tavle B 13. Tavlen anvendes normalt sammen med kørebaneafmærkning S 13 (stoplinie). Tavlen angiver, at kørende har ubetinget vigepligt og skal stoppe før fremkørsel i et kryds eller over jernbanespor.

Tilkendegivelse af ubetinget vigepligt ved afmærkning med "fuldt stop" og/eller "stoplinie" stiller krav om særlig agtpågivenhed, og fremkørsel med uheld til følge vil derfor normalt altid medføre frakendelse, selv om føreren forinden er standset helt op.

...

Arbejdsgruppen har lagt vægt på, at de eksisterende bestemmelser om betinget og ubetinget frakendelse af førerretten skal bestå uændret, således at disse bestemmelser fortsat skal være gældende ved siden af et klippekortsystem. Et klippekortsystem vil således efter arbejdsgruppens opfattelse skulle have karakter af en udbygning af det gældende frakendelsessystem i færdselsloven. ...

Arbejdsgruppen finder det mest hensigtsmæssigt, at der direkte i færdselsloven fastsættes bestemmelser om, hvilke forseelser der skal være omfattet af et klippekortsystem, antallet af forseelser og den tidsmæssige udstrækning af ordningen.

Det er endvidere arbejdsgruppens opfattelse, at en udbygning af det gældende frakendelsessystem i form af et klippekortsystem skal være så enkelt som muligt. ...

...

2.2. Den nærmere udformning af et klippekortsystem

2.2.1 Typer af forseelser

...

Justitsministeriet kan tiltræde, at klippekortsystemet af de af arbejdsgruppen anførte grunde kun bør omfatte grovere overtrædelser af færdselslovens regler, hvilket navnlig vil sige adfærdsbaserede forseelser, der er væsentlige for trafiksikkerheden. Justitsministeriet kan endvidere tilslutte sig, at de konkrete forseelsestyper, som arbejdsgruppen har anbefalet, omfattes af klippekortsystemet."

Arbejdsgruppens rapport er medtaget som bilag 2 til lovforslaget. I rapportens afsnit 6.2.11 hedder det bl.a. (Folketingstidende 2003-04, tillæg A, s. 3260-3261):

"6.2.11 Tilsidesættelse af vigepligt (færdselslovens § 26, stk. 2-4 og 6)

...

Ubetinget vigepligt (§ 26, stk. 2 og 3):

...

Fuldt stop (§ 26, stk. 2)

Den ubetingede vigepligt kan markeres med fuldt stop ved tavle B 13. Tavlen anvendes normalt sammen med kørebaneafmærkning S 13 (stoplinie). Tavlen angiver, at kørende har ubetinget vigepligt og skal stoppe før fremkørsel i et kryds eller over jernbanespor.

Tilkendegivelsen af ubetinget vigepligt ved afmærkning med fuldt stop og/eller stoplinie stiller krav om særlig agtpågivenhed, og fremkørsel med uheld til følge vil derfor normalt altid medføre frakendelse, selv om føreren forinden var standset helt op.

I de tilfælde, hvor der ikke i dag sker en frakendelse, er det dog udvalgets vurdering, at forseelsen er så trafikfarlig, at den bør være omfattet af klippekortordningen.

Hajtænder (§ 26, stk. 2):

Den ubetingede vigepligt kan endvidere markeres medubetinget vigepligt ved tavlen B 11 (trekant på spidsen). Tavlen anvendes normalt sammen med vigelinie S 11 (hajtænder). Tavlen angiver, at trafikanter har vigepligt for den kørende færdsel fra begge sider.

Det fremgår af praksis, at der som hovedregel sker frakendelse i tilfælde, hvor tiltalte efter at have passeret højtænderne forvolder skade. Konkrete omstændigheder, eksempelvis at tiltalte har holdt stille ved højtænderne eller alene er trillet frem kan – selv om der er voldt skade – i visse tilfælde medføre frifindelse for frakendelsespåstanden. Det samme kan gøre sig gældende ved særlige formildende omstændigheder som f.eks. at højtænderne er delvis udvisket, udsynet er nedsat eller lignende.

Medfører tilsidesættelse af vigepligten fare for skade, viser praksis, at der ligeledes kan ske frakendelse efter § 126, stk. 1, nr. 1.

I de tilfælde, hvor der ikke i dag sker en frakendelse, er det dog udvalgets vurdering, at forseelsen er så trafikfarlig, at den bør være omfattet af klippekortordningen.”

Højesterets begrundelse og resultat

Tre dommere – Jytte Scharling, Marianne Højgaard Pedersen og Jon Stokholm – udtaler:

T undlod at standse, men nedsatte hastigheden, da han kørte frem i et kryds, hvor der var anvendt ”fuldt-stop tavle”. Han var ikke til fare eller ulempe for nogen. Spørgsmålet er, om han herved overtrådte færdselslovens § 26, stk. 2, eller alene § 4, stk. 1.

Efter færdselslovens § 26, stk. 2, har den kørende vigepligt for den kørende færdsel fra begge sider (ubetinget vigepligt), hvis dette er tilkendegivet ved afmærkning i medfør af § 95, der giver hjemmel til at fastsætte bestemmelser om udformningen og betydningen af bl.a. færdselstavler. Af bekendtgørelsen om vejafmærkning § 14 (dagældende § 10) fremgår, at der kan anvendes forskellige vigepligtstavler, bl.a. en færdselstavle B 13 Stop, som angiver, at kørende har ubetinget vigepligt og skal stoppe før fremkørsel i f.eks. et kryds. Denne færdselstavle kan efter bekendtgørelsen om anvendelse af vejafmærkning § 65 (dagældende § 47) opsættes i kryds uden for tættere bebygget område, når der er konstateret et betydeligt uheldsproblem mellem trafikanter, der kommer fra hver sin vej, og hvor konkrete forhold på stedet kræver det.

Efter færdselslovens § 26, stk. 5, skal kørende, som har vigepligt, på tydelig måde ved i god tid at nedsætte hastigheden eller standse, tilkendegive, at de vil opfylde vigepligten.

Er den ubetingede vigepligt tilkendegivet ved "trekantstavlen" (B 11), kan den kørende overholde vigepligten ved at køre forsigtigt frem, men skal om nødvendigt standse alt efter trafikken på stedet. Er den ubetingede vigepligt tilkendegivet ved "fuldt-stop tavlen", finder vi, at vigepligten kun kan overholdes ved at standse. "Fuldt-stop tavlen" er en vigepligtstavle, og der er efter vores opfattelse ikke grundlag for at splitte den op i dels et påbud efter færdselslovens § 4, stk. 1, om at standse, og dels en vigepligtstilkendegivelse efter færdselslovens § 26, stk. 2. Pligten til at standse må naturligt forstås som en integreret del af vigepligten, da begge dele fremgår af vigepligtstavlen.

Vi tiltræder derfor, at T er fundet skyldig i overtrædelse af færdselslovens § 26, stk. 2, da han ikke standsede ved "fuldt-stop skiltet".

Bøden findes passende bestemt, og af de grunde, landsretten har anført, tiltræder vi, at T skal frakendes førerretten betinget, jf. herved straffelovens § 89.

Dommerne Poul Søgaard og Lars Apostoli udtaler:

Efter færdselslovens § 26, stk. 2, har den kørende ved kørsel ind på eller over en vej vigepligt for den kørende færdsel fra begge sider (ubetinget vigepligt), såfremt dette er tilkendegivet ved afmærkning i medfør af lovens § 95. Overholdelse af den ubetingede vigepligt efter § 26, stk. 2, sker ved kørsel i overensstemmelse med § 26, stk. 5, og den ubetingede vigepligt er derfor overholdt, når den kørende ved i god tid at nedsætte hastigheden eller standse tilkendegiver, at han vil opfylde vigepligten – og dermed lade eventuel færdsel fra begge retninger passere først – således at kørslen kun fortsættes, når det under hensyn til eventuelle andre køretøjers placering på vejen, afstanden til dem og deres hastighed kan ske uden fare eller ulempe.

For den kørsel, der er til pådømmelse i den foreliggende sag, er den ubetingede vigepligt tilkendegivet ved færdselstavlen B 13. Denne tavle angiver, at kørende har ubetinget vigepligt

og skal stoppe før fremkørsel i et kryds eller over et jernbanespor. Spørgsmålet er, om påbudet om at stoppe er et integreret led i den ubetingede vigepligt, eller om pligten til at stoppe er en selvstændig pligt ved siden af vigepligten, som har til formål at give den kørende et bedre overblik over færdselssituationen og dermed en bedre mulighed for at overholde sin vigepligt.

Efter vores opfattelse er der hverken i ordlyden af § 26 eller i forarbejderne til bestemmelsen tilstrækkeligt grundlag for at forstå indholdet af den ubetingede vigepligt anderledes i tilfælde, hvor den er tilkendegivet ved færdselstavlen B 13 (Stop), end i tilfælde, hvor den er tilkendegivet på anden måde, f.eks. ved færdselstavlen B 11 (trekant på spidsen). Vi finder derfor, at en fremkørsel, der som i den foreliggende sag sker ved en hastighed af 10 km/t, efter at den kørende har sikret sig, at der ikke er trafik fra nogen af siderne, og at fremkørslen derfor hverken kan forvolde fare eller ulempe for andre, ikke indebærer en overtrædelse af den ubetingede vigepligt, som følger af § 26, stk. 2, jf. stk. 5.

Vi er derfor enige med byretten i, at den omhandlede kørsel ikke indebærer en overtrædelse af færdselslovens § 26, stk. 2, men alene af færdselslovens § 4, stk. 1, og stemmer herefter for at stadfæste byrettens dom med den ændring, at bøden nedsættes til 1.500 kr.

Afgørelsen træffes efter stemmeflertallet, således at landsrettens dom stadfæstes.

Thi kendes for ret:

Landsrettens dom stadfæstes.

Statskassen skal betale sagens omkostninger for Højesteret.

UDSKRIFT
AF
ØSTRE LANDSRETS DOMBOG

D O M

Afsagt den 3. marts 2014 af Østre Landsrets 10. afdeling
(landsdommerne M. Stassen, Sanne Kolmos og Thomas Verner Jørgensen (kst.))

10. afd. nr. S-2823-13:

Anklagemyndigheden

mod

T

Født marts 1962

(advokat Jørgen Thomsen. besk.)

Nykøbing Falster Rets dom af 5. september 2013 (1-2335/2013) er anket af anklagemyndigheden med endelig påstand om skærpeelse, således at overtrædelsen i overensstemmelse med anklagemyndighedens påstand for byretten henføres under færdselslovens § 26. stk. 2. og i øvrigt stadfæstelse. Anklagemyndigheden har i den forbindelse nærmere anført, at overtrædelsen medfører et "klip", jf. færdselslovens § 125, stk. 2. nr. 4. og en bøde på 2.000 kr. Da tiltalte har to tidligere "klip"-forseelser begået inden for 3 år, påstås tiltalte som for byretten frakendt førerretten betinget i medfør af færdselslovens § 125, stk. 2. nr. 2, 4 og 5, jf. stk. 5.

Tiltalte har påstået frifindelse, herunder for overtrædelse af færdselslovens § 4, stk. 1, jf. § 95, subsidiært stadfæstelse.

Der er enighed om, at den omhandlede færdselstavle med angivelse af "stop" er tavlen B 13 stop, jf. § 14 i bekendtgørelse nr. 802 af 4. juli 2012 om vejafmærkning.

Tiltalte har supplerende forklaret, at han kørte ad Vej 1 mod vest. TV2 var med kameramand med politiet, da han blev standset.

Landsrettens begrundelse og resultat

En "stop"-tavle med angivelse af fuldt stop foreskriver, at kørende har ubetinget vigepligt og skal stoppe for fremkørsel i et vejkryds, jf. bekendtgørelse nr. 802 af 4. juli 2012 om vejafmærkning § 14 og bekendtgørelse nr. 801 af 4. juli 2012 om anvendelse af vejafmærkning § 65.

Da tiltalte ikke stoppede op for fremkørsel, har han som påstået af anklagemyndigheden tilsidesat sin ubetingede vigepligt, jf. færdselslovens § 26, stk. 2, jf. § 95, og tiltalte dommes derfor i overensstemmelse med anklageskriftet.

Bøden findes fortsat passende.

Da tiltalte herefter inden for en periode af 3 år har gjort sig skyldig i tre forhold, der ikke i sig selv medfører frakendelse af førerretten efter færdselslovens § 125, stk. 1, men som er omfattet af færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 2, 4 og 5, frakendes tiltalte førerretten betinget som nedenfor bestemt, jf. færdselslovens § 125, stk. 5.

T h i k e n d e s f o r r e t :

Byrettens dom i sagen mod T ændres, således at han frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort. Tiltalte beholder dog førerretten, hvis han ikke inden 3 år fra denne dom fører motordrevet køretøj på en sådan måde, at førerretten skal frakendes ham.

I øvrigt stadfæstes dommen.

Tiltalte skal betale sagens omkostninger for landsretten.

(Sign.)

— — —
Udskriftens rigtighed bekræftes. Østre Landsret, den

Udskrift af dombogen

DOM

afsagt den 5. september 2013

Rettens nr. 1-2335/2013

Politiets nr. 1900-81171-00057-12

Anklagemyndigheden

mod

T

Født marts 1962

Anklageskrift er modtaget den 26. juni 2013.

T er tiltalt for overtrædelse af

færdselslovens § 118, jf. § 26, stk. 2, ved den 26. juni 2012 kl. 10.01 at have ført varebil ad Vej 1 ud i krydset ved Vej 2 i uden at standse, selv om det ved færdselstavle er angivet "fuldt stop".

Påstande

Anklagemyndigheden har nedlagt påstand om bødestraf.

Anklagemyndigheden har påstået, at tiltalte skal frakendes retten til at føre motordrevet køretøj, hvortil der kræves kørekort, og at frakendelsen skal ske betinget, jf. færdselslovens § 125, stk. 2, nr. 4.

T har nægtet sig skyldig.

Sagens oplysninger

Der er afgivet forklaring af tiltalte.

Tiltalte har forklaret, at at han den pågældende dag kom kørende ad Vej 1, og da han skulle krydse Vej 2, standsede han ikke op, men trillede ud i krydset med ca. 10 km/t. Dette gjorde han, fordi oversigtsforholdene var gode langt til begge sider, og fordi der ingen trafik var på Vej 2. Han havde set "fuldt stop" færdselstavlen.

Rettens begrundelse og afgørelse

Tiltalte har forklaret, at han ikke standsede op, men trillede ud i krydset med ca. 10 km/t, og at han havde set "fuldt stop"-færdselstavlen. Tiltalte har herved overtrådt færdselslovens § 4, stk. 1, jf. § 95.

Således som sagen er oplyst, kan det imidlertid ikke lægges til grund, at tiltalte herved har tilsidesat sin vigepligt efter færdselslovens § 26, stk. 2, jf. stk. 5. Der er herved lagt vægt på, at der ikke foreligger oplysninger om tværgående trafik på den vej, som tiltalte kørte ind på, ligesom der er lagt vægt på tiltaltes forklaring om den lave hastighed, som han kørte ind i krydset med.

Straffen fastsættes til en bøde på 2.000 kr., jf. færdselslovens § 118, stk. 1, nr. 1, jf. § 4, stk. 1.

Forvandlingsstraffen fastsættes som nedenfor bestemt.

Tiltalte har overtrådt færdselslovens § 4, stk. 1, og ikke § 26, stk. 2. Der er herefter ikke grundlag for betinget frakendelse af førerretten efter færdselslovens § 125, stk. 2, hvorfor tiltalte frifindes for påstanden herom.

Thi kendes for ret:

T skal betale en bøde på 2.000 kr.

Forvandlingsstraffen for bøden er fængsel i 6 dage.

Statskassen skal betale sagens omkostninger.

Karsten Tougaard Kristensen
dommer

Udskriftens rigtighed bekræftes.
RETTEEN I NYKØBING F., den 5. september 2013

Helle Johansen
kontorfuldmægtig